
APPLICATION OF THE OCCUPATIONAL THERAPY TO RETIRED MILITARY PILOTS

Toma Geanina^{1*}Toma Stefan²^{1,2}University of Pitești, Targul din Vale no. 1, Romania

Keywords: *deconditioning, retired military pilots, family, environment, occupation.*

Abstract

Applicative objective focuses on proposing a practical model for intervention in occupational therapy using PEO Model for Prevention related decline in retired military pilots, being known that they retire at an early age with an average of 46-50 years. The working hypothesis of the research use of occupational therapy intervention to prevent related decline in retired military pilots associated with specific symptoms decline deconditioning syndrome. T.E. customer orders, former military pilot now retired, male, aged 59 years, married, wife of 58 years, a child, a boy, married, 37 years and 5 years old nephew. Job he had allowed retirement at the age of 46 years and is passionate about gardening began to worry about more than country house. Analysis and results of the case lies in the implementation of specific components of the transaction model and analysis. Following the transaction, we identified the most important issues are between the person-environment-person and occupation. Once the client attracting by work activities, these activities mobilize energy, will and desire to recover.

1. Introduction

The flight was. is and will always be the man most enticing, and the high volcanic infinite and eternal calling. Human flight, Promethean flame - ignited by man and man - is longing and fulfillment is restless thirst for climbing the eternal restlessness (Carafoli, 1984). Were reached at 17 June 2010, one hundred years of military aviation in Romania exactly a century ago, on this day, the flight field at Cotroceni, on the outskirts of Bucharest prewar, airplane flight took place „Vlaicu No.1 - 1910 model " creative engineer Aurel Vlaicu. This event marks the beginning of Romanian Military Aviation history, because the plane „Vlaicu" are owned by the Ministry of War (Stanciu, 2010).

Occupational therapy is a profession of the 20th century although its philosophical foundations have sought many years ago. The therapeutic effect of activity and movement is known since the beginning of civilization. Information

---

* E-mail: zgheul@yahoo.com, tel. 0723301351

about the importance of occupation on health can be found in ancient literature of Greece, Persia, Egypt and China (Popescu et al., 1994). Probably the most important person in the field of occupational therapy and its development was Adolph Mayer who claimed that "the proper use of time in some occupations seem to be the fundamental problem in patient neuropsychiatric (Smith, 1986). Mental picture requests from pilots who are not subject to a whole unless we also consider matters beyond the differences between individuals, imparts a certain specificity of their professional development (Ceașu, 1976). In it there are three main periods: adaptation to flight, professional development itself and inadequacy, each presenting significant mental peculiarities. Vocational therapy is a field of Occupational Therapy in the treatment entails a professional activity in conditions close to the actual profession. Vocational therapy aims to reintegrate or retraining of persons with disabilities who wish to pursue professional activities. The US has introduced the term "work-hardening" (literally translated striving labor) - labor training, defined as structured treatment program, targeted, individualized, aiming maximizing abilities of a person in order to return to work. (Sbenghe, 2002)

2. Material and methods

Theoretical objective of this paper aims at developing a theoretical framework on the role of occupational therapy in preventing related decline in retired military pilots. They discussed developments in military aviation data, socio-professional context in which it operates military pilots, notions of psychology applied primarily to military pilots and flight psychology concepts, notions of ergonomics for pilots and cockpit.

Applicative objective focuses on proposing a concrete model of occupational therapy intervention using PEO Model for prevention related decline in retired military pilots, being known that they retire at an early age average of 46-50 years.

The working hypothesis of the research aims by use of occupational therapy in the prevention intervention related decline in retired military pilots is associated with decreased specific symptoms of deconditioning syndrome.

Research design - presenting the case study based on PEO MODEL (Person-person-environment Environment, Job-occupation).

Occupation is "daily activities that people do individually, in family and community in order to occupy your time in different ways and give meaning to life. This includes various things that people need to, want to and expected to do "(Law et al., 1996). Occupation gives value and respect the individual. Sick minds, sick bodies, sick souls may be healed by occupations. (Dunton, 1919) Occupational performance is the ability to perform activities of daily life (in all occupational areas: self-care, work, leisure). The PEO (Strong et al., 1999) highlights the complexity of relations person-environment-occupation and their transactions define the discrepancy in performance.

The client commander T.E., former military pilot now retired, male, aged 59 years, married, wife of 58 years, a child, a boy, married, 37 years and a grandson aged 5 years. Profession which he had allowed retirement at the age of 46 years and

is passionate about gardening began to worry about more than country house. In the winter months, lives with his wife in a 2 bedroom apartment located on the 3rd floor in a building in Bucharest apartment are equipped with all modern facilities. Near the house there are many shops, banks, pharmacies, even a supermarket and one of the best supplied markets in Bucharest. His work in this period is sedentary daily. Out of the house just to pay the bills and when you go shopping. From late March to early December it is the country house which is 30 km. of Bucharest. During this period more than one living wife, still in work, comes only on weekends and when they are on vacation. All weekend comes and the boy with his family. During this period the daily work of our client is very intense.

3. Results and Discussions

Analysis and interpretation of the results of the case lies in the application transaction specific components of the model and analysis. Following the transaction, we identified the most important issues are between the person-environment-person and occupation. This transaction facilitates identification of problems in occupational performance based on them may decide to set long and short term goals for Occupational intervention. Given the client's occupational history, it is up to retirement active military pilot with over 5000 flight hours on more planes flying both classical and helicopters. (Tabel 1,2)

Table 1 Description of factors related to Person, Environment and Occupation.

Description of factors related to Person, Environment and Occupation.		
Person	Environment	Occupation
<ul style="list-style-type: none"> - man, 59 years; - married; - responsible; - communicative; - good medical condition; - responsible; - conscientiously; - positive attitude towards the movement. 	<p>Physique:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 bedroom apartment, 3rd floor, in an apartment in Bucharest; - facilities, shops, banks, pharmacies, market, supermarket; - house with 3 bedrooms, kitchen, bathroom, 30 km. Bucharest; - yard 1500m²; <p>Social:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wife; child; daughter; - Grandchild; relatives; neighbors. 	<p>Self-care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepared simple snacks; - Housework; <p>Leisure activities:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Watch TV; <p>Productivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planting; - Watered garden; - Care of the cat; - Builds various annexes, as required.

Table 2 Analysis of customer transactional model applying PEO

Analysis of customer transactional model applying PEO		
P-O	O-E	P-E
<ul style="list-style-type: none"> - gardening skills; - physical strength; - information on gardening activities; - personal satisfaction; - likes to work that results from his work are visible. 	<ul style="list-style-type: none"> - garden; - garden tools; - Product Family; - discussions on gardening; - Benefits to the family through the products. 	<ul style="list-style-type: none"> - social relationships; - own garden; - personal expectations; - Garden availability;

The evaluation took place over a week and found it to be quite chaotic in terms of time management for daily activities, he likes to work alone and that does not work well dosed.

After making the initial assessment using PEO model, to which we added Yesavage Depression Scale and Scale FIM (Functional Independence Measure), we determined the differential response plans for the summer and winter in terms of the occupational therapist.

1. Analysis of occupational performance in application specific programs of vocational therapy

ADL:

- Washing: use and get yourself tools needed washing;
- Bladder and bowel control; no problems;
- Dressing: know how to choose appropriate work clothes and accessories they carry, arranging clothes in the closet because he does not like and prefer to leave them on the bed;
- Eating: no problems;
- Power: no problems;
- Functional Mobility: sometimes move slower because of back pain;
- Of personal care: always clean their glasses;
- Personal hygiene: daily uses razor, sometimes do four showers each day;
- Sexual activity: Engaging in activities that lead to sexual satisfaction;
- Hygiene toilet: no problems;

IADL:

- Caring for others: take care of him when his nephew;
- Animal care: feeding the cat, makes clear, a walk out in the yard, feeding the chickens;
- Parenting: pay rate, the car, the boy;
- Management communication: communication using mobile phones;
- Community mobility: travel using own car;
- Financial management: using the card and plan their money so to reach the next pension;

- Management and maintenance of health: is very careful with his health, makes his tests at least once a year, is carefully including weight, what they eat;
- Arranging and housing management: being highly skilled and skilled to repair itself reuşete goods when there is a problem;
- Preparing meals and cleaning: prepare their meals, wash their dishes alone;
- Participation in religion: do not go to church;
- Maintaining safety: knowledge and performing preventive procedures to maintain a safe and hazard recognition and initiation unexpected situations emergency actions to reduce the threat to health and safety;
- Making purchases: do shopping list, pay the money, groceries are carrying the personal car;
- Rest and sleep include activities related to providing rest and sleep supporting healthy active engagement in other areas of employment;
- Rest: resting whenever he feels he must do;
- Sleep: a series of activities that lead to sleep, staying asleep;
- Preparing sleep:
  - (1) - before the rest watch TV and takes the cat in her arms;
  - (2). shall provide the required temperature; secure alarm clock; provides home by locking doors, close windows and turn off the lights and TV.

Participation in sleep: the demand to sleep through closure to ensure the installation state of sleep, drowsiness, dreaming, a state of sleep without interruption. Negotiation needs and requirements related to sleep or work of others in the same social environment.

Leisure activities:

- Exploring leisure activities: She likes to watch TV, read and listen to music;
- Participation in leisure activities: read;
- Social Participation: visiting museums, meets with colleagues;
- In the community: Merge each week at the fair;
- Family: At the weekend is with his wife, son, daughter and grandson;
- With peers, friends: It neighbors who visit and talk.

Client factors:

- Values: devotion to family, generosity, altruism, fairness.
- Beliefs: "Retirement is no excuse to slack or you break the world".
- Spirituality: "I did well when I chose to retire"?
- Body functions and body structures are not affected.

Performance skills:

- Motor skills and practical: Sometimes has back pain and is unable to finish the work that has proposed it that day;
- Emotion regulation skills: It is internalized, emotional and sometimes angry quickly;
- Social and communication skills: Likes to communicate with others.
- *Patterns of Performance:*
- Habits: sits stroked the cat when the TV;
- Routines: She looked at T.V. before bedtime;

- Rituals: calls his wife on the phone before going to bed;
- Roles: husband, father and grandfather.

Context and environment performance:

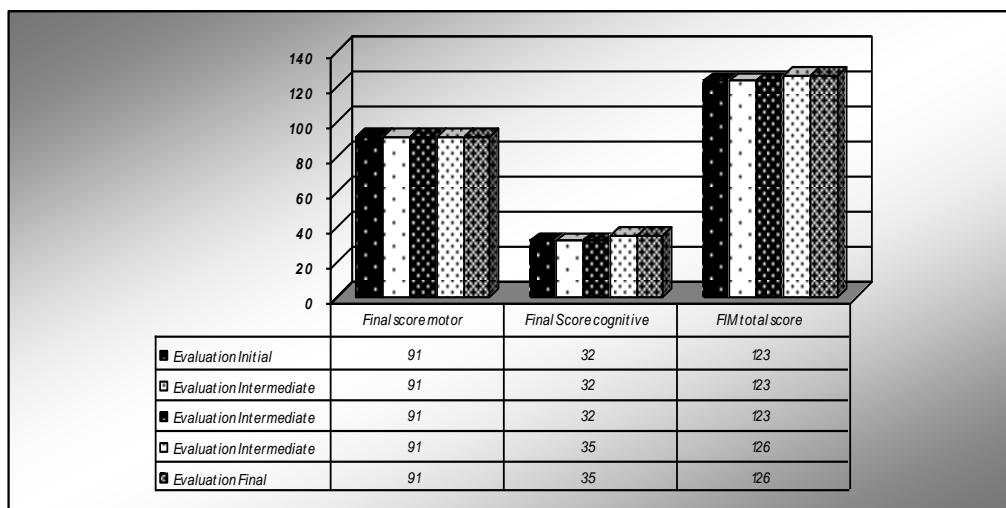
- Physical environment: garden;
- Social environment: it helped sometimes its activities;
- Cultural context: -
- Personal Background: retired 59 years;
- Virtual context: Communicate by phone with family members.

Business requirements:

- Objects and their properties: materials for gardening activities.
- Space Requirements: enough space in the yard.
- Social requirements: the activity is not disruptive to neighbors.
- Sequencing and time requirements: organizing activities allows it to be neater in making;
- Actions and performance skills required: motor skills, mobility of joints.
- Necessary bodily functions:
- Body structures necessary:

To have the desired effect as a result of the program differentiated for the summer and winter for 12 months I used two rating scales for assessing psycho first and second to see the functional independence of the client. The following lines present the analysis and interpretation of data from the application of the two scales.

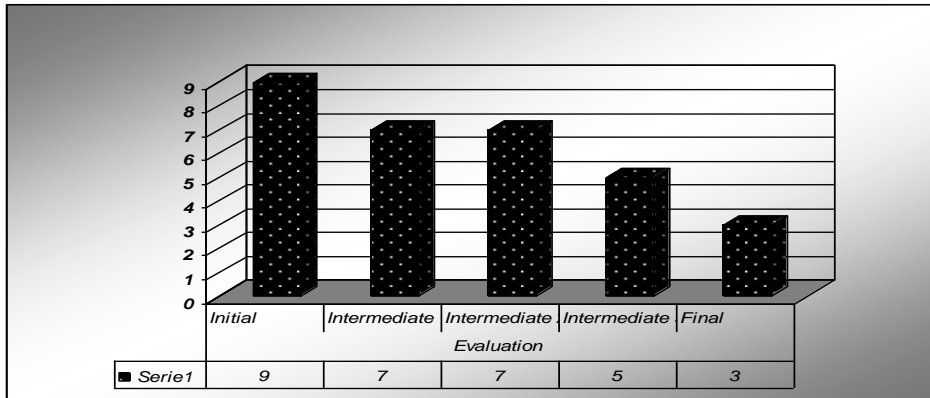
2. The analysis of the customer in application assessment scales

Figure 1 *The analysis of the FIM scale client*

Through an analysis of the patient in terms of functional independence is established from the outset that it was from the perspective of motor score at the highest level since it has no condition that would influence its motor activity, getting all assessments and reassessments maximum score which shows an individual completely independent of motor perspective. Analyzing cognitive final

score is noted that our client is affected on this line is affected by social communication on problem-solving and memory levels were improved due to the application of occupational therapy and more accurate means considering its options the chosen vocational therapy which could replace the need to fly. The final score of functionality and independence came in a trend ascendent between the five tests which highlights the success of the intervention plan. (Figure 1)

Figure 2. *The analysis of client Yesavage Depression Scale*

Applying Yesavage Depression Rating Scale found the first application of a scoring nine points which showed a modified psycho state precisely a state of depression that I thought we loose that could be reduced or even eliminated by implementing intervention plans our client-centered individualized that no main passions flight that left significant traces in his mental state for a very long period of time over a decade of retirement. (Figure 2)

The graph and table above confirmed our expectations in the sense of a positive evolution of our client which during revaluations had seven scoring five points and then had a final evaluation scoring three points which attests increase self- itself, end the depression and therefore maximum efficiency of our intervention.

4. Conclusions

1. Being essentially active, orderly, practical activities and work therapy opposes inactivity or isolation, frequent effects of illness, hospitalization and long-term institutionalization and deficiencies.

2. With the client attracting by work activities, these activities mobilize energy, will and desire for recovery.

3. Analyzing cognitive final score is noted that our client is affected on this line is affected by social communication on problem-solving and memory levels were improved due to the application of occupational therapy and more accurate means considering its options the chosen vocational therapy which could replace the need to fly.

4. The final score of functionality and independence came in a trend ascendant between the five tests which highlight the success of the intervention plan.

5. Scoring above confirmed our expectations in the sense of a positive evolution of our client who took over revaluations score seven then five bridge and the final evaluation had a three-point scoring which attests increase self-esteem, end the depressive and therefore maximum efficiency our intervention.

References

1. CEAUȘU, V. (1976). *Psihologia zborului*, București: Militară;
2. LAW M., et al. (1996). The person – environment – Occupation Model: A transactive approach to occupational performance, *Canadian Journal of Occupational Therapy*, vol.1;
3. POPESCU, AL. (1994). *Terapia ocupațională și ergoterapia*, vol. II „, Elemente practice, eficacitate medicală și eficiență economică”, vol. III „Forme aplicative ale tehnicilor folosite de terapia ocupațională și ergoterapie”, București: Cerna;
4. POPESCU, AL. (1986). *Terapia ocupațională și ergoterapia – de la eficacitate terapeutică la eficiență economică*, București: Medicală;
5. SBENGHE, T. (2002). *Kinesiologie - Știința mișcării*, București: Medicală;
6. STRONG, S., et al. (1999). Application of the Person - environment - Occupation Model: A practical tool, *La Revue Canadienne* vol. 66;
7. ****Istoria aviației române*, (1984). București: Științifică și Enciclopedică;
8. *** *Cer Senin*, Revista ROAF, nr. 3.

APLICAȚII ALE TERAPIEI OCUPAȚIONALE LA PILOȚII MILITARI PENSIONARI

Toma Geanina¹

Toma Ștefan²

^{1,2}Universitatea din Pitești, Targul din Vale nr. 1, Romania

Cuvinte cheie: *decondiționare, pensionar, piloți militari, familie, mediu, ocupație*

Rezumat

Obiectivul aplicativ al cercetării se concentrează pe propunerea unui model concret de intervenție prin terapie ocupațională folosind PEO Model pentru prevenirea decondiționării la piloții militari pensionari, fiind cunoscut faptul că aceștia se pensionează de la vârste fragede media fiind de 46-50 de ani. Ipoteza de lucru a cercetării vizează, utilizarea mijloacelor terapiei ocupaționale în intervenția de prevenire a decondiționării la piloții militari pensionari cu scopul scăderii simptomatologiei specifice sindromului de decondiționare. Clientul comandor T. E, fost pilot militar acum pensionar, sex masculin, în vârstă de 59 ani, căsătorit, soția 58 ani, un copil, băiat, căsătorit, 37 ani și un nepot în vârstă de 5 ani. Analiza și interpretarea rezultatelor cazului constă în aplicarea tranzației dintre componentele specifice modelului și analiza acestora. În urma tranzației am identificat ca cele mai multe importante probleme sunt între *persoana-mediu și ocupație-*

---

persoana. Odată cu atragerea clientului către activitățile de muncă, aceste activități îi mobilizează energia, voința și dorința de recuperare.

1. Introducere

Zborul a fost, este și va fi totdeauna pentru om cea mai ispititoare, și mai vulcanică chemare a înaltului nemărginit și etern. Zborul omului, flacăra prometeică - aprinsă de OM și prin OM - este năzuință și împlinire, este astâmpărul setei de urcuș în veșnic neastâmpăr (Carafoli, 1984). S-au împlinit, la 17 iunie 2010, o sută de ani de aviație militară în România. În urmă cu exact un secol, în această zi, pe câmpul de zbor de la Cotroceni, la marginea Bucureștiului antebelic, a avut loc zborul avionului „Vlaicu Nr.1 – model 1910”, creație a inginerului Aurel Vlaicu. Acest eveniment marchează începutul istoriei Aviației militare române, pentru că avionul „Vlaicu” se afla în proprietatea Ministerului de Război (Stanciu, 2010).

Terapia ocupațională este o profesie a secolului 20 deși bazele sale filozofice trebuie căutate cu mulți ani în urmă. Efectul terapeutic al activității și mișcării este cunoscut de la începutul civilizației. Date despre importanța ocupației asupra sănătății putem găsi în literatura antică a Greciei, Persiei, Egiptului și Chinei (Popescu, 1994). Probabil cea mai importantă persoană în domeniul terapiei ocupaționale și în dezvoltarea acesteia a fost Adolph Mayer care a susținut că „utilizarea corectă a timpului în cadrul unor ocupații se pare a fi problema fundamentală în terapia pacientului neuropsihiatric (Popescu, 1986). Tabloul solicitărilor psihice la care sânt supuși aviatorii nu ar fi întreg dacă nu am lua în considerare și aspectele care, dincolo de diferențele dintre indivizi, imprimă o anumită specificitate evoluției lor profesionale (Ceașu, 1976). În cadrul acesteia se disting trei mari perioade: adaptarea la zbor, evoluția profesională propriu-zisă și dezadaptarea, fiecare dintre ele prezentând însemnate particularități psihice. Terapia vocațională este un domeniu al Terapiei Ocupaționale în care tratamentul presupune efectuarea unei activități profesionale în condiții apropiate de cele reale ale profesiei respective. Terapia Vocațională urmărește reintegrarea sau reorientarea profesională a persoanelor cu disabilități care doresc să desfășoare activități profesionale. În SUA a fost introdus termenul de "work-hardening" (tradus literal străduință prin muncă) - antrenament prin muncă, definit ca: programul de tratament bine structurat, cu scop precis, individualizat, având drept obiectiv maximalizarea abilităților unei persoane pentru a se putea întoarce la muncă. (Sbenghe, 2002)

2. Material și metode

Obiectivul teoretic al lucrării vizează elaborarea unui cadru general teoretic privind rolul terapiei ocupaționale în prevenirea deconștienței la piloții militari pensionari. Au fost abordate date privind evoluția aviației militare, contextul socioprofesional în care se desfășoară activitatea piloților militari, noțiuni de psihologie aplicată la piloții militari și în principal noțiuni de psihologia zborului, noțiuni de ergonomie aplicată pilotului și cabinei de pilotaj.

Obiectivul aplicativ se concentrează pe propunerea unui model concret de intervenție prin terapie ocupațională folosind PEO Model pentru prevenirea decon condiționării la piloții militari pensionari, fiind cunoscut faptul că aceștia se pensionează de la vârste fragede media fiind de 46-50 de ani.

Ipoteza de lucru a cercetării vizează prin utilizarea mijloacelor terapiei ocupaționale în intervenția de prevenire a decon condiționării la piloții militari pensionari ce se asociază cu scăderea simptomatologiei specifice sindromului de decon condiționare.

Designul cercetării – prezentarea studiului de caz pe baza PEO MODEL (Person-persoana, Environment-mediul, Ocupatie-ocupatie).

Ocupația reprezintă: "diferite activități zilnice pe care oamenii le fac în mod individual, în familie și cu comunitatea cu scopul de a ocupa timpul în diferite moduri și dau sens vieții. Aceasta include diferite lucruri de care oamenii au nevoie să, doresc să și se așteaptă să facă" (Law et al., 1996). Ocupația da valoare și sens individului. Minti bolnave, corpuri bolnave, suflete bolnave pot fi vindecate prin ocupații. (Dunton, 1919) Performanța ocupațională reprezintă capacitatea de a desfășura activități ale vieții de zi cu zi (în toate ariile ocupaționale: autoîngrijire, munca, timp liber). Modelul PEO (Strong et al., 1999) subliniază complexitatea relațiilor persoana-mediul-ocupatie și tranzacțiile acestora definesc discrepanța în performanță.

Clientul comandor T. E, fost pilot militar acum pensionar, sex masculin, în vârstă de 59 ani, căsătorit, soția 58 ani, un copil, băiat, căsătorit, 37 ani și un nepot în vârstă de 5 ani. Meseria pe care a avut-o i-a permis pensionarea la vârsta de 46 ani și fiind pasionat de grădinărit a început să se preocupe mai mult de casa de la țară. În lunile de iarnă, locuiește, împreună cu soția, într-un apartament cu 2 camere, situat la etajul 3, într-un bloc, în București, apartament care este utilizat cu toate facilitățile moderne. În apropierea casei se găsesc multe magazine, bănci, farmacii, chiar și un supermarket precum și una din cele mai aprovizionate piețe din București. Activitatea sa zilnică în această perioadă este sedentară. Iese din casă doar pentru a plăti facturile și când merge la cumpărături. De la sfârșitul lunii martie și până la începutul lunii decembrie acesta stă la casa de la țară care se află la 30 km. de București. În această perioadă locuiește mai mult singur, soția, fiind încă în câmpul muncii, vine doar la sfârșit de săptămână și când se află în concediu. Tot la sfârșit de săptămână vine și băiatul împreună cu familia sa. În această perioadă activitatea zilnică a clientului nostru este foarte intensă.

3. Rezultatele cercetării și discuții

Analiza și interpretarea rezultatelor cazului constă în aplicarea tranzacției dintre componentele specifice modelului și analiza acestora. În urma tranzacției am identificat ca cele mai multe importante probleme sunt între *persoana-mediul și ocupație-persoana*. Aceasta tranzacția facilitează identificarea problemelor în performanța ocupațională și pe baza acestora se poate decide stabilirea obiectivelor de lungă și scurtă durată pentru intervenția ocupațională. Dat fiind istoricul ocupațional al clientului, acesta fiind până la pensionare pilot militar activ cu peste

5000 de ore de zbor pe mai multe aparate de zbor atât avioane clasice, dar și elicoptere. (Tabel 1, 2)

Tabel 1 Descrierea factorilor ce țin de Persoană, Mediu și Ocupație

Descrierea factorilor ce țin de Persoană, Mediu și Ocupație		
Persoană	Mediul	Ocupația
<ul style="list-style-type: none"> - bărbat, 59 ani; - căsătorit; - responsabil; - comunicativ; - condiție medicală bună; - responsabil; - conștiincios; - atitudine pozitivă față de mișcare. 	<p>Fizic:</p> <ul style="list-style-type: none"> - apartament cu 2 camere, etajul 3, într-un bloc din București; - facilități moderne, magazine, bănci, farmacii, piață, supermarket; - casă cu 3 dormitoare, bucatărie, baie, la 30 km. de București; - curte, 1500m²; <p>Social:</p> <ul style="list-style-type: none"> - soție; copil; noră; - nepot; rude; vecini. 	<p>Auto-îngrijire:</p> <ul style="list-style-type: none"> - preparat simple gustări; - treburi gospodărești; <p>Activități de timp liber:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se uită la televizor; <p>Productivitate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plantează; - udă grădina; - îngrijește pisica; - construiește diverse anexe, când este nevoie.

Tabel 2 Analiza tranzacțională pentru client aplicând modelul PEO

Analiza tranzacțională pentru client aplicând modelul PEO		
P-O	O-E	P-E
<ul style="list-style-type: none"> - abilități pentru grădinărit; - rezistență fizică; - informații privind activitatea de grădinărit; - satisfacție personală; - îi place activitatea pentru că rezultatele în urma muncii sale sunt vizibile. 	<ul style="list-style-type: none"> - grădina; - instrumente pentru grădină; - produse pentru familie; - discuții pe tema grădinăritului; - beneficii aduse familiei prin intermediul produselor. 	<ul style="list-style-type: none"> - relații sociale; - propria grădină; - așteptări personale; - disponibilitate pentru grădină;

Evaluarea s-a desfășurat pe parcursul unei săptămâni și s-a observat că este destul de haotic în ceea ce privește organizarea timpului pentru activitățile zilnice, că-i place să lucreze singur și că nu-și dozează bine munca.

După realizarea evaluării inițiale utilizând modelul PEO, la care am adăugat Scala de depresie Yesavage și Scala FIM (Functional Independence Measure), am stabilit planuri de intervenție diferențiată pentru perioada de vară și cea de iarnă din perspectiva terapeutului ocupațional.

1. Analiza performanței ocupaționale urmare a aplicării programelor specifice de terapie vocațională

ADL -uri:

- Spălatul: utilizează și obține singur instrumentele necesare spălatului;
- Controlul vezical și intestinal; nu sunt probleme;
- Îmbrăcatul: știe să-și aleagă hainele și accesoriile potrivite activității pe care o desfășoară, aranjarea hainelor în dulap nu o face pentru că nu-i place și preferă să le lase pe pat;
- Mâncatul: nu sunt probleme;
- Alimentarea: nu sunt probleme;
- Mobilitate funcțională: uneori se mișcă mai greu din cauza durerilor de spate;
- Îngrijirea obiectelor personale: își curăță în permanență ochelarii;
- Igienă personală: folosește zilnic aparatul de ras, câteodată face și câte 4 dușuri pe zi;
- Activitatea sexuală: angajarea în activități care conduc la satisfacție sexuală;
- Igiena la toaletă: nu sunt probleme;

IADL-uri:

- Îngrijirea altora: are grija nepotului când este la el;
- Îngrijirea animalelor: hrănește pisica, îi face curat, o scoate la plimbare în curte, hrănește găinile;
- Creșterea copiilor: plătește rata, de la mașină, a băiatului;
- Managementul comunicării: pentru comunicare folosește telefonul mobil;
- Mobilitatea în comunitate: pentru deplasare folosește mașina personală;
- Managementul financiar: folosește cardul și își planifică banii astfel încât să ajungă până la pensia următoare;
- Managementul și menținerea sănătății: este foarte atent cu sănătatea sa, își face analizele cel puțin o dată pe an, este atent inclusiv la greutate, la ceea ce mănâncă;
- Aranjarea și managementul locuinței: fiind foarte îndemânat și priceput reușete să-și repare singur bunurile atunci când apare vreo problemă;
- Pregătirea mesei și curățenia: își pregătește masa, își spală singur vesela;
- Participarea la religie: nu merge la biserică;
- Menținerea siguranței: cunoașterea și performarea procedurilor de prevenție pentru a menține un mediu sigur, precum și recunoașterea situațiilor neașteptate de pericol și inițierea acțiunilor de urgență pentru a reduce amenințarea asupra sănătății și siguranței;
- Realizarea cumpărăturilor: face lista de cumpărături, plătește cu bani, cumpărăturile sunt transportate cu mașina personală;
- Odihna și somnul includ activități relaționate cu asigurarea odihnei și somnului care susțin angajarea activă sănătoasă în alte arii ocupaționale;
- Odihna: se odihnește ori de câte ori simte că trebuie să o facă;
- Somnul: o serie de activități ce conduc la a dormi, a rămâne adormit;

- Pregătirea somnului:

(1) - înainte de odihnă se uită la TV și își ia pisica în brațe;

(2). își asigură temperatura necesară; fixează alarma la ceas; asigură casa prin încuierea ușilor, închide ferestrele și stinge lumina și TV.

- *Participarea la somn*: satisfacerea nevoii de somn prin încetarea activităților pentru a asigura instalarea stării de somn, ațipirea, visatul, o stare de somn fără întreruperi. Negocierea nevoilor și cerințelor legate de somn sau activitate ale celorlalți din același mediu social.

Activități de timp liber:

- Explorarea activităților de timp liber: Îi place să se uite la T. V., să citească și să asculte muzică;

- Participarea la activități de timp liber: citește;

- Participare socială :vizitează muzee, se întâlnește cu colegii;

- În comunitate: Merge în fiecare săptămână la târg;

- În familie: La sfârșit de săptămână este împreună cu soția, băiatul, noră și nepotul;

- Cu cei de aceeași vârstă, prieteni: Are vecini care îl vizitează și stau de vorbă.

Factorii clientului:

- Valorile: devotament față de familie, generozitate, altruism, corectitudine.

- Credințele: „pensionarea nu e o scuză pentru a lenevi sau a te rupe de lume”.

- Spiritualitatea: „am făcut bine când am ales să mă pensione?”

- Funcțiile corporale și structurile corporale nu sunt afectate.

Abilitățile de performanță:

- Abilități motorii și practice: Uneori are dureri de spate și nu reușește, să-și termine activitatea pe care și-a propus-o în ziua respectivă;

- Abilități de reglare emoțională: Este interiorizat, emotiv și uneori se enervează repede;

- Abilități sociale și de comunicare: Îi place să comunice cu cei din jur.

Pattern-urile de performanță:

- Obiceiuri: mângâie pisica când se așează la T.V.;

- Rutine: Se uită la T.V. înainte de culcare;

- Ritualuri: își sună soția la telefon înainte de culcare;

- Roluri: Soț, tată și bunic.

Contextul și mediul performanței:

- Mediul fizic: grădina;

- Mediul social: este ajutat uneori la activitățile sale;

- Contextul cultural: -

- Contextul personal: pensionar 59 ani;

- Contextul virtual: Comunică prin telefon cu membrii familiei.

Cerințele activității:

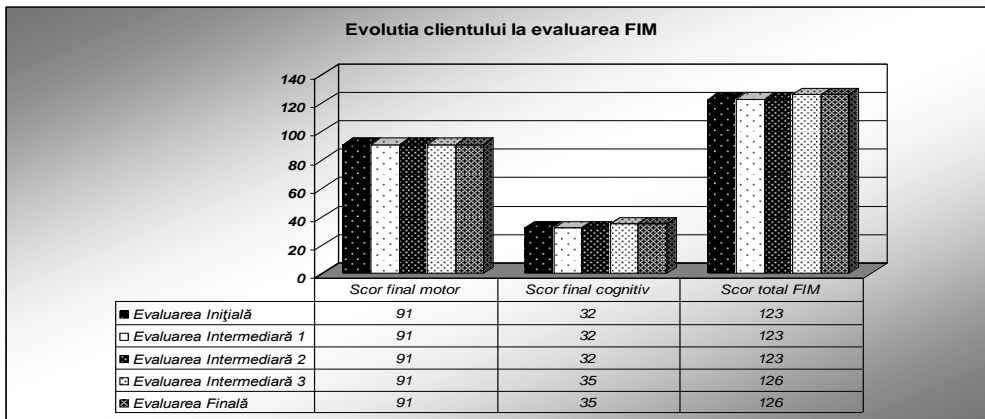
- Obiectele și proprietățile lor: materiale necesare pentru activitățile de grădinărit.

- Cerințele de spațiu: spațiu suficient în curte.
- Cerințele sociale: activitatea să nu fie deranjantă pentru vecini.
- Secvențiere și cerințe de timp: organizarea activităților îi permite să fie mai ordonat în ceea ce face;
- Acțiuni și abilități de performanță necesare: capacități motorii, mobilitatea articulațiilor.
- Funcții corporale necesare:
- Structuri corporale necesare:

Pentru a avea efectul scontat ca urmare a aplicării programelor diferențiate pentru perioada de vară și cea de iarnă pentru 12 luni am utilizat și 2 scale de evaluare prima pentru evaluarea stării psihoafective și a doua pentru a vedea independența funcțională a clientului.

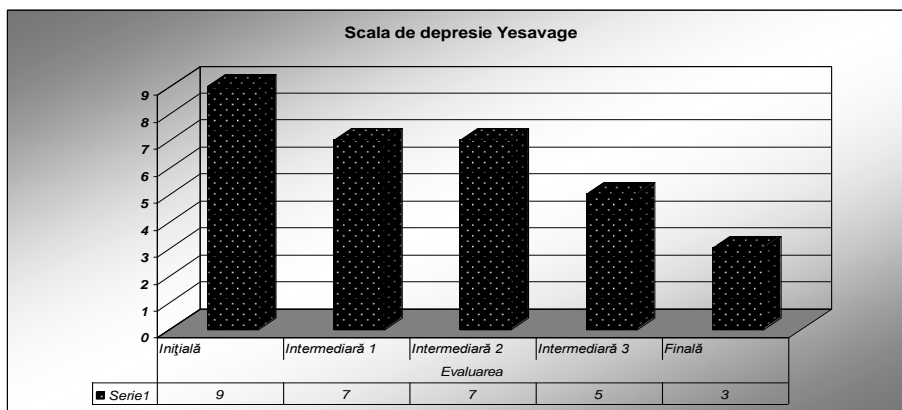
În rândurile ce urmează prezentăm analiza și interpretarea datelor oferite de aplicarea celor două scale.

2. Analiza evoluției clientului urmare a aplicării scalelor de evaluare

Figura 1 Analiza evoluției clientului pentru scala FIM

Din analiza evoluției pacientului din punct de vedere al independenței funcționale se constată că acesta încă de la început a fost din perspectiva scorului motor la nivel maxim deoarece nu are nici un fel de afecțiune care să influențeze activitatea motorie a acestuia, obținând la toate evaluările și reevaluările punctaj maxim fapt ce atestă un individ complet independent din perspectivă motorie. Analizând scorul final cognitiv se observă faptul că clientul nostru este afectat pe această linie fiind afectat pe partea de comunicare socială pe rezolvarea de probleme și de memorie, paliere care au fost îmbunătățite urmare a aplicării mijloacelor terapiei ocupaționale și mai precis ținând cont de opțiunile sale cele alese terapiei vocaționale care a putut să înlocuiască nevoia de zbor. Scorul final de funcționalitate și independență s-a clasat într-un trend acendent între cele cinci testări fapt ce evidențiază reușita planului de intervenție. (Figura 1)

Figura 2. Analiza evoluției clientului pentru Scala de depresie Yesavage

Aplicând scala de evaluare a depresiei Yesavage am constatat la prima aplicare o scorare de nouă puncte fapt ce a arătat o stare psihoafectivă modificată mai precis o stare de depresie lejeră care am considerat noi că ar putea fi diminuată sau chiar eliminată prin aplicarea unor planuri de intervenție individualizate centrate pe clientul nostru la care lipsa principalei pasiuni respectiv zborul a lăsat urme semnificative în starea lui psihică pentru o perioadă foarte lungă de timp peste un deceniu din momentul pensionării. (Figura 2)

Graficul cât și tabelul prezentate mai sus ne-au confirmat așteptările în sensul evoluției în sens pozitiv a clientului nostru care pe parcursul reevaluărilor a avut scorări de șapte apoi cinci puncte iar la evaluarea finală a avut o scorare de trei puncte fapt care atestă creșterea stimei de sine, eliminarea stării depresive și deci eficiența maximă a intervenției noastre.

4. Concluzii

1. Fiind, în esență, activă, ordonată, terapia prin activități practice și muncă se opune inactivității, sau izolării, efecte frecvente ale bolilor, spitalizărilor și instituționalizării de lungă durată și deficiențelor.

2. Odată cu atragerea clientului către activitățile de muncă, aceste activități îi mobilizează energia, voința și dorința de recuperare.

3. Analizând scorul final cognitiv se observă faptul că clientul nostru este afectat pe această linie fiind afectat pe partea de comunicare socială pe rezolvarea de probleme și de memorie, paliere care au fost îmbunătățite urmare a aplicării mijloacelor terapiei ocupaționale și mai precis ținând cont de opțiunile sale cele alese terapiei vocaționale care a putut să înlocuiască nevoia de zbor.

4. Scorul final de funcționalitate și independență s-a clasat într-un trend ascendent între cele cinci testări fapt ce evidențiază reușita planului de intervenție.

5. Scorările prezentate anterior ne-au confirmat așteptările în sensul evoluției în sens pozitiv a clientului nostru care pe parcursul reevaluărilor a avut scorări de șapte apoi cinci puncte iar la evaluarea finală a avut o scorare de trei puncte fapt care

atestă creșterea stimei de sine, eliminarea stării depresive și deci eficiența maximă a intervenției noastre.

Referințe bibliografice

1. CEAUȘU, V. (1976). *Psihologia zborului*, București: Militară;
2. LAW M., et al. (1996). The person – environment – Occupation Model: A transactive approach to occupational performance, *Canadian Journal of Occupational Therapy*, vol.1;
3. POPESCU, AL. (1994). *Terapia ocupațională și ergoterapia*, vol. II „Elemente practice, eficacitate medicală și eficiență economică”, vol. III „Forme aplicative ale tehnicilor folosite de terapia ocupațională și ergoterapie”, București: Cerna;
4. POPESCU, AL. (1986). *Terapia ocupațională și ergoterapia – de la eficacitate terapeutică la eficiență economică*, București: Medicală;
5. SBENGHE, T. (2002). *Kinesiologie - Știința mișcării*, București: Medicală;
6. STRONG, S., et al. (1999). Application of the Person - environment - Occupation Model: A practical tool, *La Revue Canadienne* vol. 66;
7. *** *Istoria aviației române*, (1984). București: Științifică și Enciclopedică;
8. *** *Cer Senin*, Revista ROAF, nr. 3.